

Digital Code of Merit

บรรยายโดย ดร.สมิทธิ ตารากร ณ อัยรยา
อาจารย์ประจำกลุ่มสาขาเทคโนโลยีการจัดการระบบสารสนเทศ
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ความหมายของจริยธรรม

- แนวทางปฏิบัติที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- หลักของความถูกต้องและความผิดที่ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต
- ข้อตกลงร่วมกันของสังคมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบ

หลักจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ (PAPA)

1. **Privacy (ความเป็นส่วนตัว)**
 - ควบคุมข้อมูลของตนเอง เปิดเผยเฉพาะที่อนุญาต
2. **Accuracy (ความถูกต้อง)**
 - ตรวจสอบข้อมูลก่อนเผยแพร่ เพื่อความน่าเชื่อถือ
3. **Property (ความเป็นเจ้าของ)**
 - เคารพลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และทรัพย์สินทางปัญญา
4. **Accessibility (การเข้าถึงข้อมูล)**
 - กำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลตามระดับผู้ใช้งาน เพื่อความปลอดภัย ป้องกันการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต

แนวปฏิบัติและมารยาทในสังคมดิจิทัล

1. มารยาทเน็ต 10 ข้อ (Netiquette)

- (1) สื่อสารอย่างสุภาพ อย่าลืมว่ากำลังสื่อสารกับ “คนจริง” จงประพฤติกับผู้อื่นเหมือนกับที่เราอยากให้ผู้อื่นประพฤติกับเรา *Do unto others as you'd have others do unto you.* พึงระวังการใช้ภาษาสัญลักษณ์ หรือข้อความที่อาจทำให้เข้าใจผิดเพราะไม่เห็นใบหน้าหรืออารมณ์
- (2) ใช้มาตรฐานเดียวกับชีวิตจริง ทบทวนว่า "ในโลกจริงเรากล้าพูดแบบนี้ไหม?"
- (3) รู้ว่ากำลังอยู่ในพื้นที่ใดของโลกออนไลน์
- (4) เคารพเวลาและทรัพยากรของผู้อื่น
- (5) ทำตัวให้ดูดีในโลกออนไลน์ ตรวจสอบตัวสะกดและเลิกใช้คำหยาบคายหรือคำย่อที่เหมาะสมเฉพาะกลุ่ม
- (6) แบ่งปันความรู้ที่เป็นประโยชน์
- (7) ควบคุมอารมณ์ในการสื่อสาร
- (8) เคารพสิทธิส่วนบุคคล
- (9) ไม่ใช้อำนาจในทางที่ผิด
- (10) ให้อภัยความผิดพลาดของผู้อื่น

แนวปฏิบัติและมารยาทในสังคมดิจิทัล (ต่อ)

4. มารยาทในชีวิตจริงและโลกดิจิทัล

- ใช้ความระมัดระวัง รอบคอบ และมีสติในการสื่อสารออนไลน์

5. การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ (Cyberbullying)

- ห้ามใช้สื่อออนไลน์ทำร้ายหรือทำให้อับอายผู้อื่น
- วันที่ 19 มิถุนายนของทุกปี คือ “วันหยุดกลั่นแกล้งทางโลกออนไลน์”

6. การเผยแพร่ข้อมูล (Sharing Society)

- ไม่โพสต์ข้อมูลส่วนตัวหรือทางการเงิน
- ระมัดระวังการแชร์ข้อมูลที่อาจเป็นอันตราย

7. การรักษาความเป็นส่วนตัว (Privacy)

- ตั้งรหัสผ่านที่ปลอดภัย
- ออกจากระบบหลังใช้งาน
- อัปเดตโปรแกรมและติดตั้งระบบป้องกันไวรัส

8. การแสดงออกทางอารมณ์บนสื่อสังคม

- ใช้ถ้อยคำสุภาพ ไม่โพสต์ข้อความที่ทำร้ายจิตใจผู้อื่น

9. การระมัดระวังอันตรายบนโลกออนไลน์

- ป้องกันการขโมยข้อมูล
- รักษาสมดุลชีวิตออนไลน์และออฟไลน์
- ใส่ใจสุขภาพจากการใช้อุปกรณ์ดิจิทัล

10. Cyber Stalking

- ห้ามติดตามหรือสอดส่องชีวิตผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต

สรุปได้ว่า Digital Code of Merit คือ แนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ เคารพสิทธิผู้อื่น ใช้สร้างสรรค์ ปลอดภัย และมีมารยาทในสังคมดิจิทัล
“โลกดิจิทัลเร็ว แต่จริยธรรมต้องรอบคอบเสมอ”

สรุปความรู้โดย นางสาวอรดี คงสมบูรณ์
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
กลุ่มพัฒนาบุคคล กองการเจ้าหน้าที่
มีนาคม 2569